

Zverejnené na *Zelená škola* (<http://www.zelenaskola.sk>)

Úvod > [Čo je Zelená škola](#) > [Reportáže](#) > Neobyčajná škola z obyčajného pražského sídliska

Neobyčajná škola z obyčajného pražského sídliska

Vložil/a editor dňa 20.04.2010

Je príjemné marcové ráno a my kráčame so zástupkyňami občianskeho združenia TEREZA [2] Jitkou Krbcovou a Petrou Šimonovou do jednej z pražských Ekoškôl. TEREZA je koordinátorom medzinárodného programu Ekoškola [3] (na Slovensku Zelená škola) v Českej republike od roku 2005. Už na ceste do školy nás kolegyně upozorňujú, že škola neleží v najkrajšej časti Prahy, ale naopak v typickej sídliskovej zástavbe.

Nie je obklopená zeleňou, ale sivými panelákmi. Chvíľami sa cítim ako na petržalskom sídlisku v Bratislave. Po niekoľkých minútach chôdze vzhliadneme nízku budovu školy „učupenú“ v tieni dvanásťposchodových domov. Naša zvedavosť a očakávania sa stupňujú.

Ekoškola ako miesto pre environmentálne aktivity a vzdelávanie

Vchádzame do školského areálu. Hneď pri vstupe nás víta informačná tabuľka, ktorá nás uistí, že sme na správnom mieste – Základná škola Generála Janouška, Praha 9, sídlisko Černý Most [4]. Samozrejme nechýba na nej medzinárodné logo Ekoškoly. Za vstupnými dverami nás privíta veľká nástenka zachytávajúca deti pri pro-environmentálnych aktivitách školy. Fotka za fotkou nás vŕahuje do množstva činností, ktorým sa škola venuje. „Snažíme sa dokumentovať všetky aktivity našich žiakov, nech rodičia vedia, aké šikovné sú ich deti“, dozvedáme sa neskôr od pedagogičky a zároveň koordinátorky programu Ekoškola Mgr. Evy Jiříkovej, Csc. Kráčame chodbami školy do prírodovednej učebne. Na dverách nás okrem zásad zhrnutých do Ekokódexu zaujme aj graficky upravený Kalendár školy na školský rok 2009/10 nesúci slogan „Kto tvoří, neboří!“. Poskytuje prehľad o všetkých starostlivo naplánovaných aktivitách školy v súlade s aktuálnym akčným plánom. V učebni na nás netrpezlivo čaká časť členov Ekotímu, nášho Kolégia Zelenej školy. Od žiačikov

z prvého stupňa až po žiakov a žiačky deviategu ročníka. Už teraz vieme, že čas vyhradený na návštevu je príliš krátky. Čaká nás ešte návšteva inej Ekoškoly.

Príroda si zaslúži našu úctu kdekoľvek

Po úvodných slovách koordinátorky sa nám do rúk dostávajú CD a DVD s prezentáciami ich najvýznamnejších eko-aktivít. Ak by sme ich chceli vidieť všetky, museli by sme tu byť minimálne o pol dňa dlhšie. Aspoň na ilustráciu pani koordinátorka vkladá do prehrávača jednu z najnovších prezentácií, ktorú v januári pripravili žiaci pod jej vedením v rámci projektu environmentálnej výchovy – školáci školákom. Fotografie vhodne doplnené chytľavými pesničkami sú podstatou krátkeho, zábavného klipu. Ten sa venuje problematike azda všetkých sídlisk – nedisciplinovaným majiteľom psov a „kôpkam šťastia“, ktorých sú plné trávniky, tak v Čechách ako aj na Slovensku. Spomínaný projekt nesie výstižný názov „Ten pesek je tvůj, ale ta ulice je nás všech.“ A prečo práve takýto projekt? Podľa slov pani Jiříkovej sa kladie dôraz na disciplinované chovanie najmä v chránených územiach, pričom často sa zabúda na bezprostredné prostredie, v ktorom žijeme. „Deti by sa mali vedieť správať slušne v akomkoľvek priestore, v ktorom žijú. Sme škola sídliskového typu, učíme žiakov, že úctu si zaslúži aj toto prostredie. Čaká nás však ešte veľa práce,“ hodnotí situáciu koordinátorka. Jej slová dopĺňa viditeľná snaha celej školy vyťažiť z nehostinného prostredia čo najviac.

Prispôbiť okolie školy výučbe, relaxu či športu si vyžaduje prácu na plný úväzok a zapojenie žiakov. Časť úväzku pre záhradníka hradí mestská časť a je to jedna z mála foriem nepriamej podpory tohto programu. Vzhľadom na to, že upravený areál je s obľubou navštevovaný a teda sprístupnený počas celého dňa, z času na čas sa stane terčom prebytočnej energie nedisciplinovaných spoluobčanov. S trpezlivosťou je areál pravidelne obnovovaný, vylepšovaný za aktívnej účasti žiakov. Okrem praktickej formy výučby je to prevenčná forma výchovy. „Deti na tom pracujú a nebudú si predsa devastovať svoje prostredie,“ dodáva koordinátorka v kancelárii riaditeľky, kde nás už privíta Mgr. Ilona Šťastná. Tu sa okrem iného dozvedáme, že na pozemku pestujú zeleninu, zúrodňujú neúrodnú zem svojpomocne vyprodukovaným kompostom. Toto miesto sa tak stáva učebňou v prírode. Veľká záhrada je prebudovaná na výukovú a oddychovú časť, ktorá počas vyučovania slúži deťom na prehĺbovanie získaných vedomostí a praktických zručností. Súčasťou tohto pozemku je tiež školský náučný chodník. A ak všetko pôjde podľa plánov, v budúcnosti k nemu pribudne „učebňa pod širým nebom“.

Jadrom programu je dobrý Ekotím

Pani riaditeľka osobné nasadenie koordinátorky vysoko oceňuje. Uvedomuje si, že je to náročná činnosť, ktorá si vyžaduje viac ako len direktívne pridelenie úlohy riadiť program a tak pomáha vytvoriť koordinátorky čo najviac priestoru a dobrých podmienok. Nezabúda ani na ocenenie pozitívnych výsledkov prostredníctvom osobného ohodnotenia, keďže mestská časť aktivity školy viac-menej len toleruje bez výraznej praktickej podpory. Nič z tohto však nenahradí tak dôležitý predpoklad akým je nadšenie samotnej koordinátorky pre myšlienku tohto programu. „Odmena za prácu nie je jediná motivácia,“ pripúšťa pani Jiříková „človek k tomu musí mať vzťah, byť prísny nie len na žiakov, ale aj na seba a ísť deťom príkladom,“ dodáva. A čo pokladá za jadro programu Ekoškola riaditeľka školy? „Jednoznačne najdôležitejší je

Ekotím. Žiaci sa učia jeden od druhého a ovplyvňujú aj rodičov,“ hodnotí pani Šťastná. A že je toto jadro naozaj pevné ako skala dokazuje aj skutočnosť, že bývalí členovia Ekotímu podporujú svoju školu a jej aktivity aj dávno potom ako opustili jej brány natrvalo. Lúčime sa s vedením školy a v sprievode zástupcov Ekotímu pomaly prechádzame chodbami. Od žiakov sa dozvedáme, že akčná skupina sa stretáva každú stredu počas veľkej prestávky. Žiaci majú pridelené úlohy, riešia skutočné problémy, za ktoré nesú zodpovednosť. Ich názory, rozhodnutia a myšlienky sú dôležité a sú si toho plne vedomí. A tak nečudo, že na stretnutí je bežne 20 až 30 žiakov. „Občas si ani nemáme kde sadnúť, toľko sa nás zíde,“ s úsmevom prezrádza jeden z členov.

Tam, kde steny ožívajú alebo hravé formy učenia

Prehliadku budovy školy začíname prízemím. Kontrast sivých múrov sídliska vyvažuje kreatívne riešený interiér. Každé poschodie, každý kúsok chodby sa už piatym rokom stáva výučbovým miestom, priestorom pre výtvarný prejav žiakov, ale i pedagógov. Je akosi vstupnou bránou do rozprávok, lesa, anglickej gramatiky a zároveň do tvorivej duše dieťaťa. A tak kedysi biele steny ožívajú rozprávkami, zatiaľ čo maľby na prvom poschodí nás sprevádzajú zložitým lesným ekosystémom až k chodbe so základnými anglickými slovíčkami. Nevtieravá forma vštepovania vedomostí. Našu pozornosť upútajú vystavené interaktívne panely rovnako slúžiace na environmentálnu výchovu. Dôvtipný patent od samotnej pani učiteľky, v ktorom sa snúbi jednoduchosť s dobrým nápadom do efektívneho výsledku. Panely slúžia rôznym témam od prezentácie školy, napríklad na blížiacom sa Dni Zeme pripravovanom školou pre mestskú časť, až po bežné vyučovanie. Skladný panelový systém pozostáva z veľkého kartónu a dvoch drevených podstavcov s drážkami, do ktorých je kartón zasunutý. Po skončení danej prezentácie sa kartón s vybranou témou vytiahne z podstavcov, zloží sa a je pripravený na presun. Ďalšou zástavkou je stála expozícia venovaná kultúrnemu vývoju siahajúcemu niekoľko desaťročí do minulosti. Vystavené historické predmety, o ktoré sa so žiakmi školy podelili rodičia iných žiakov, nám pripomínajú skromný život našich starých a prastarých rodičov. Okrem rodičov, ktorí sa zúčastňujú spoločných stretnutí tímu 2 až 3 krát do roka, spolupracuje Ekoškola aj s CHKO Křivoklátsko. Odmenou za systematickú prácu počas školského roka je pre Ekotím týždenný pobyt v tejto malebnej oblasti na Severozápade Čiech.

Každá škola môže byť výborná

Všetko znie priam ideálne a tak mi nedá nespýtať sa, či je takýto stupeň participácie žiakov a ostatných pedagógov bežný od samého začiatku. V škole totiž veľa vecí nasvedčuje, že minimálne tu tomu tak je. O to viac ma prekvapí odpoveď koordinátorky, ktorá priznáva, že spočiatku bola na veľa povinností prakticky sama s hŕstkou aktívnych žiakov. Len presvedčenie, tvrdá a vytrvalá práca priniesli prvé úspechy a tie sa stali účinnou motiváciou pre iných žiakov a pedagógov, ktorí postupne začali prikladať ruku k dielu. A keď sa v roku 2006 stali jednou zo 14 Ekoškôl, ďalšie úspechy už nenechali na seba dlho čakať. Vo svojom úsilí pani Jiříková nepoľavuje ani dnes, keď už je v programe dostatočne zabehnutá a v decembri sa bude so školou uchádzať o medzinárodný certifikát po tretíkrát. „To viete, naša škola nie je ani jazyková, ani športová. Sme Ekoškola. Snažíme sa byť čo

najlepší v tom, v čom môže byť výborná každá škola a to v environmentálnych aktivitách," dodáva na záver návštevy koordinátorka Ekoškoly Eva Jiříková.

Reportáž pripravila Zuzana Dovalová.

Ďalšie informácie o škole nájdete na: www.zsgenjanouska.cz

Pravý blok 1:

Dve prezentácie aktivít tejto pražskej Ekoškoly si môžete pozrieť tu. [5]

[6]

[7]

[8]

[9]

[10]

[11]

[12]

- Reportáže zo škôl
 - Reportáže
- Priložené fotografie zobrazíť v galérii
 - Participácia
 - Voda
- Zeleň a ochrana prírody
 - Zelená škola

URL adresa zdroja (získaný 05.05.2010 - 03:33): <http://www.zelenaskola.sk/co-je-zelena-skola/reportaze/skoly/neobycajna-skola-z-obycajneho-prazskeho-sidliska>

Odkazy:

[1] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_230_0.jpg

[2] <http://www.terezanet.cz>

[3] <http://www.ekoskola.cz>

[4] <http://www.zsgenjanouska.cz>

[5] <http://www.zelenaskola.sk/pre-skoly/inspiracie/prezentacia-aktivit-neobycajnej-prazskej-ekoskoly>

[6] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_248.jpg

[7] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_232.jpg

[8] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_225.jpg

[9] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_224.jpg

[10] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_245_0.jpg

[11] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_243_0.jpg

[12] http://www.zelenaskola.sk/files/foto_praha_238_0.jpg